

Monte e Lagoa de Louro.

Á entrada da ría de Muros e Noia, de camiño cara á **Costa da Morte**, sorprende a silueta do **Monte Louro**. Coas súas dúas chepas de granito e unha altura de 241 m, o monte parece emerxer directamente do mar, como un Neptuno portentoso e xuguetón. Toda a paisaxe que se estende aos seus pés está dotado d'ũa gran forza interior.

Ao pé do Monte, encerrada pola blanquísima lingua de area da praia de Area Maior, está a **lagoa das Xarfas**, un complexo ecosistema dunar de **gran riqueza botánica e faunística**. Aquí reinan as **garzas**, que veñen atraídas pola abundancia de anfibios e réptiles.

Noticias

A perda masiva de biodiversidade, un risco para a saúde e o clima

O **70% das enfermidades infecciosas emerxentes** dos últimos 40 anos son de **orixe animal (zoonóticas)**, tales como o coronavirus ou o MERS. A **diminución da vida silvestre e o cambio climático** son síntomas dunha relación perigosa coa natureza.

“**A humanidade está a librar unha guerra contra a natureza**, e necesitamos reconstruír a nosa relación con ela”, afirmaba o **noveno Secretario Xeral de Nacións Unidas, Antonio Guterres**. Lembra que máis do **60% dos arrecifes do mundo** está en perigo por exceso de pesca e prácticas humanas destrutivas...

Máis Info

O número de incendios no Amazonas aumenta un 121% en outubro

A **deforestación do Amazonas** durante o mandato do presidente **Jair Bolsonaro** foi obxecto de críticas das principais potencias internacionais e a sociedade civil, xa que se trata dun **ecosistema crave na loita contra o cambio climático**.

O **Goberno brasileiro** foi acusado de **inacción e de complicidade con empresas gandeiras** e varios países da Unión Europea chegaron a poñer en dúbida a ratificación do acordo comercial con Mercosur...

Máis Info

A Fundación Aquae organiza por sexto ano a edición española do SJWP

A Fundación Aquae organiza por sexto ano a edición española do premio Stockholm Junior Water Prize (SJWP), unha **competición internacional** destinada a recoñecer os mellores proxectos de **investigación escolar relacionados coa auga**.

Este galardón **"busca educar en valores de sustentabilidade e respecto aos recursos naturais"** ademais de fomentar o debate científico "desde as etapas iniciais da vida", premiando "a inquietude dos mozos polo coidado do medioambiente", así como o fomento de actuacións contra a crise climática.

Máis Info

Investigadores piden que a luz artificial sexa tratada como outra forma de contaminación

Un equipo de biólogos da Universidade de Exeter, en Inglaterra, chegou á conclusión de que a luz artificial con que os humanos decidimos iluminar o mundo, debería ser tratada como unha forma de contaminación máis.

A razón, segundo afirman neste estudo, é que a luz artificial está a impactar de tal maneira no mundo natural que **pode afectar a todos os niveis**, ata o punto de cualificalo como unha **"alteración sistémica"**.

O que os investigadores chaman **"iluminación humana" do planeta**, está a crecer en alcance e intensidade da orde dun 2% anual, xerando "un problema que pode compararse co cambio climático". Esta iluminación do planeta **"afecta os niveis de hormonas, os ciclos de reprodución, os patróns de actividade e a vulnerabilidade aos depredadores"**, polo que alcanza a unha ampla gama de especies.

Máis Info

A cooperación público privada permitirá cidades máis sostibles

As **cidades máis sostibles** serán aquelas que aposten pola transición enerxética, a dixitalización, a mobilidade sostible e a cooperación público privada, así como a integración da natureza no medio urbano, coincidiron os alcaldes de Madrid, Vigo, Sevilla, Bilbao e Santander durante un debate.

Os edís participaron na xornada virtual "As cidades intelixentes e os retos da enerxía", organizada por Fundación Repsol e a Universidade Carlos III de Madrid, co obxectivo de **impulsar proxectos de impacto en materia de sustentabilidade no marco da transición enerxética**.

O alcalde de Madrid, José Luis Martínez-Almeida, sinalou a **importancia de implementar o modelo de "cidade 15 minutos"** á hora de potenciar a resiliencia, a mobilidade sostible e loita contra o cambio climático. Este concepto de **cidade "moi próxima"**, que supón **ter todos os servizos a un radio de 15 minutos desde o noso domicilio**, "aumenta a sustentabilidade e a calidade de vida dos cidadáns", sinalou.

Máis Info

Sabías que...

O **dragado ambiental da ría do Burgo** (en total **583.337,04 m³ na zona interior da ría**) ten un orzamento superior aos 48,5 millóns de euros. Preservaranse os hábitats principais de aves invernantes e as praderías de fanerógamas que existen na zona de marismas situadas na marxe de Culleredo e completarase a recuperación do tránsito peonil en todo o bordo litoral da Ría e farase un seguimento do proxecto durante un período de 10 anos.

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Pan de espelta

A **espelta** é un cereal altamente enerxético (os seus nutrientes principais son os carbohidratos) pero achega menos calorías que a fariña clásica de trigo. Destaca sobre todo polo seu **alto contido en proteínas de elevado valor biolóxico con aminoácidos** como a lisina, escasa noutros cereais. É tamén unha estupenda **fonte de minerais e vitaminas** sobre todo do grupo B.

Ingredientes: 1 kg de fariña de espelta, 650 ml de auga, 220 ml de fermento nai líquida, 20 g de sal, 5 g de fermento fresco.

Máis Info

A otoñada ofrécenos agora as paisaxes máis belas

Nesta época do ano o tránsito das borrascas e a formación de brétemas transforman as nosas montañas máis elevadas nun espectáculo visual. Desde **Cazorla e Sierra Nevada ata Gredos, desde Picos de Europa e Os Ancares, ata Pireneos:** os nosos cumes móstranse agora especialmente máxicas e suxestivas. É un dos mellores momentos do ano para **observar á fauna silvestre** antes de que os rigores do inverno clausuren a vida silvestre.

Pero si hai unha arboleda que encarna a beleza outonal como ningunha outra é o **hayedo**, onde ademais das sensacións que nos transmiten a vista e o oído podemos gozar da que nos brinda o olfacto. **O hayedo en novembro cheira intensamente a outono:** a humus, a pedra mollada e choiva fresca, a follaxe recentemente caída, a fentos e a brión. Fragancias naturais que, combinadas co aroma das chemineas e os cortellos das aldeas, compoñen o perfume máis característico do outono peninsular.

Máis info

Cercis siliquastrum, comunmente chamado **árbore do amor, ciclamor, algarrobo tolo ou árbore de Judas**, é unha especie arbórea da familia das leguminosas (**Fabaceae**).

Árbore caducifolio de talla pequena que alcanza normalmente de 4 a 6 m de altura pero pode chegar ata o 15,1 m. Alcanza o seu crecemento pleno ao vinte anos aproximadamente. A principios da primavera cóbrese de flores rosas, que aparecen antes que as follas. O tronco é de madeira lisa e clara, tornándose tortuosa e negra coa idade. A copa é aberta e irregular.

As flores teñen un agradable gusto picante, e poden comerse en ensalada mixta, ou en bolos de vento. Nalgunhas zonas se **escabechaban con vinagre** os brotes florais. Os **froitos** utilizáronse tradicionalmente no **medicamento popular como astringentes**.

Máis Info

Cinco plans que facer coa túa parella (ou conviviente) na Coruña con restricións

Estamos nun mes atípico na **Coruña e o resto de Galicia** debido ás recentes restricións impostas pola Xunta no 60% da comunidade.

Son **múltiples os plans** que ofrece a cidade herculina, a realizar só con convivientes: **Paseos ao aire libre** pola Coruña cidade e arredores, **roteiro polo Seixo Branco (Oleiros)** xa que desde este punto pódese divisar A Coruña, Ferrol, Betanzos ou Ares. É un enclave situado nun espazo protexido como **Monumento Natural chamado Costa de Dexo-Serantes...**

Máis Info

Boas Prácticas

O camión con paneis solares que aforrará miles de litros de combustible

As probas que se fixeron co camión indican que **se pode aforrar dun 5% a un 10% de combustible e o dobre** en zonas con moito sol como o sur de España.

En **2017** o Instituto Fraunhofer de Alemaña analizou o aforro que suporía poñer placas solares no teito dun camión. Segundo os seus cálculos, un camión de 40 toneladas podería aforrar ata 1900 litros de combustible ao ano. En **2020** a compañía sueca **Scania** desenvolveu un camión híbrido enchufable revestido polos seus lados con placas solares.

Máis info

Naturgy, entre as empresas galardoadas nos Premios Europeos do Medio Ambiente

O Rei Felipe VI entregou os **Premios Europeos de Medio Ambiente** á Empresa 2019/2020, que distinguiron **25 iniciativas de empresas españolas** que destacaron pola súa contribución á **economía verde**.

Os galardóns aos que se presentaron **115 candidaturas de diferentes sectores económicos** divídense en **cinco categorías**: xestión, produto-servizo, proceso, cooperación empresarial internacional e empresa e biodiversidade. Na **categoría de xestión**, foi premiada a iniciativa proposta por **Naturgy**, pola súa estratexia decidida cara a unha transición enerxética e un novo enfoque de negocio cara á sustentabilidade, incorporando ferramentas innovadoras de xestión.

Máis Info

Por que os países nórdicos lideran as clasificacións de sustentabilidade?

Os países nórdicos son un exemplo a seguir en **educación, estado do benestar** e mesmo lideran as clasificacións de **felicidade**. Coa **sustentabilidade** ocorre o mesmo. Este grupo de países dominaron, unha vez máis, o **índice de RobercoSAM**, que conta o posicionamento dos países en termos de investimento ambiental, social e de gobernanza.

Noruega é o país máis sostible do mundo. Séguenlle de preto **Suecia, Finlandia e Dinamarca**. Os estados son un dos actores principais para conseguir un planeta máis sostible. As súas decisións e políticas afectan directamente ao medio ambiente e ao desenvolvemento das súas comunidades.

Máis Info

Axenda Ambiental

- A Pegada Ambiental, camiño cara á Economía Circular, 13 de novembro.
- Seminario Internacional de Calidade de Aire en Centros Urbanos, 17-20 de novembro.
- Lanzamento Proxecto europeo 4EVERGREEN, 25 novembro.

Ver Boletíns anteriores

Deputación da Coruña
Servizo de Desenvolvemento Territorial e Medio Ambiente
Email: medioambiente@dacoruna.gal